

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 "
Negyedévre... 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelék).

A pécsi országos kiállítás.

Előző számunkban megemlékeztünk már arról, hogy a pécsi kiállítást a múlt szerdán nyitották meg a kormány, az országgyűlés, Baranya vármegye és az egész ország küldöttjeinek jelenlétében. Gyönyörű időben, verőfényes májusi délelőtt folyt le a megnyitó ünnep s résztvett azon termékeinek legjavával az egész magyar gazdasági ipar és kereskedelem. Már kora reggel zenekarok jártak be az utcákat és sok közönség lepte el a gyalogjárókat, várva az érkezőkre s gyönyörködve a kiállítás területe felé igyekező díszmagyaros urak remek szép színpompájában. A kiállítás maga impozáns méreteivel messze felülmúlja az országos kiállítások megszokott kereteit és világszerte hírt és dicsőséget fog majd szerezni a magyar föld fejlődő közigazdaságának. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a megnyitó ünnepen Frigyes főherceghez intézett beszédében a *magyar munka diadalának* mondomta ezt a kiállítást, amely minden tekintetben érdemes

is erre a megjelölésre, mert csakugyan egyesíti magában mindazt, ami szépet, okosat és jót magyar kéz és magyar elme az utóbbi időben alkotott. A kiállítás teljesen kész. Az utolsó szög is a maga helyén várta az ünnepélyes megnyitást.

A pécsi országos kiállítás főkapuja.

Pécs, Baranyamegye szép, modern fővárosa, tehát nagy eseménynek a központja, olyan kiállítás nyílt meg falai között, mely a vidéki kiállítások sorában a párját ritkítja, s terjedelmére és tartalmára élen emelkedtet az 1885-iki budapesti kiállításra.

Nem az állam, nem a város rendezte, hanem egy lelkes kis csoport, a melynek életadója, rugója, vezére és napszámosa Zsolnay Miklós gyáros, a nagy hírű Zsolnay Miklósnak a Zsolnay-gyárak megalapítójának, a

magyar agyag, majolika és fayence művészet megteremtőjének méltó fia. Ott sűrű-forog folyton a kiállítás területén s aki ezt a termetre kicsiny, vézna embert látja, elbámul, hogy mire képes. Ebben az órában még

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

indul nemzetfenntartó útjára, nincs mit félnünk, mert a férfikor az ifjúkori benyomásokat mindig meg fogja őrizni és ekkor egy újabb ezredév elé teli reménységgel tekinthetünk. *F. E.*

Az ország dolga.

A képviselőház a múlt héten folytatta a cselédtörvényjavaslat tárgyalását. A tanácskozáson meglátszik a hirtelen bekövetkezett kánikulai melegség, kevesebben vannak a törvényhozók s így nem fenyegeti nagyobb szóharc a javaslatot, bár a múlt hét kétnapos tanácskozása magas színvonalon állott. Nagy beszédet mondott *Darányi* miniszter is, úgyszintén *Buday* Barna, *Návay* Lajos, *Nagy* Emil tartalmas, magvas beszédekkel szállottak síkra a javaslat mellett. Hiába való volt tehát a javaslatot ellenző szociálisták és demokraták: Mezőfiéék és Bródiéék okvetetlenkedése.

A földművelésügyi miniszter különben összehívta tanácskozásra azokat az országgyűlési képviselőket, akik a javaslatot módosítani óhajtják. A múlt hét óta háromszor is tanácskozták már s teljesen előkészítették a javaslatot a szövetségi pártok együttes tanácskozása elé.

A pünkösdi ünnep alatt egy kis szűnet állott be a politikában.

A horvátok még mindig oly követeléseket hangoztatnak a nyelvkérdésben, melyek merőben ellenkeznek a magyar kormány ismeretes álláspontjával.

Egy földművelő-egyesület fölfüggesztése.

Gyula városában különös körülmények között oszlatták föl az Első Békési Független Földművelő Munkás-Egyletet.

Az Első Békési Független Földművelő Munkás-Egylet 1903 augusztusában alakult. Ma 581 tagja van. Díszelnöke Kecskeméthy Ferenc országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt tagja, elnöke Takács Sándor ottani paraszt ember, alelnöke egy Bányai nevű tanító.

Az egyesület eddigi működése nem árult el semmi gyanusát. Nemrég történt, hogy az egylet segélyért fordult *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszterhez. A miniszter a kérést hajlandó lett volna teljesíteni, de

előbb hatósági úton felvilágosítást kért a gyulai főszolgabírótól az egyesület felől. A miniszter hivatalos felhívására a főszolgabíró megjelent a földművelő munkásegylet helyiségében és az egyesület vezetőségétől, nevezetesen Takács Sándor elnöktől tájékozást kért az egyesület céljáról és működéséről. A vezetőség kihallgatása során derült ki aztán a különös dolog. Takács Sándor elárulta, hogy a tagok a belépéskor titkos esküt tesznek le, amelylyel lekötik magukat az elnökségnek. Az eskőnek igen rideg a formája s a letevése is ünnepélyes formában, a legnagyobb titokzatosság mellett történik. Rendszerint Takács Sándor elnök veszi ki az esküt a belépő tagoktól.

A felfedezés igen furcsa volt. A főszolgabíró azonban bekövetelte az eskümintát, amely így hangzik:

Atya, Fiu, Szent Lélek Isten, becsületes munka, felebaráti szeretet és testvéri egyetértés nevében!

Én X. Y. arra esküszöm a magam és családom égi üdvösségére, előmenetelére, hogy szegény munkástársaim érdekeit mindig szívemen hordom, helyzetük javítását egyetértés által tőlem telhetőleg előmozdítom.

Esküszöm, hogy azokat a vezérférfiakat, kiknek kezébe e szent esküt leteszem, öt évnél hamarabb sem hatósági fenyegetésre, sem csábító ígéretekre el nem árulom, hanem közös ügyünkre vonatkozó minden intézkedésüknek magamat és családom felnőtt tagjait ezennel alárendelem.

Esküszöm, hogy az Első Békési Független Földművelő Munkás-Egylet hatóságilag jóváhagyott alapszabályait betartom és semmiféle más helyi vagy országos szervezetnek öt éven belül tagja nem leszek.

Esküszöm, hogy első kötelességemnek ismerem ezen esküt legáltalánosabb tiz más munkástársammal letétni és így ezen munkásszervezetet mennél jobban megerősíteni. Isten engem úgy segéljen!

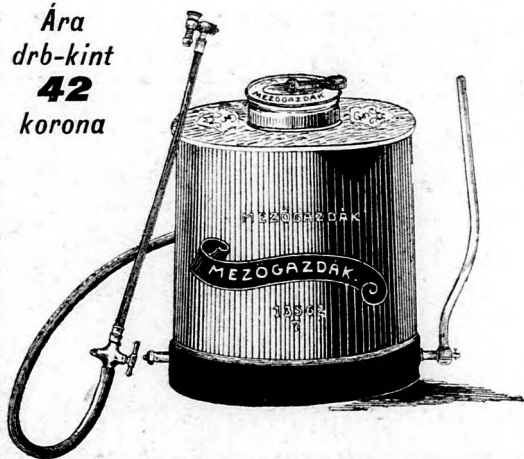
Az esküminta eddig 881 hívet toborozott az egyesületnek. Fölmerül az a kérdés, kinek vagy kiknek állt érdekükben, hogy ilyen vérszerződéssel kössék le maguknak az egyesületi tagokat és azoknak minden iját-fiát?

A titokzatos eskümintáról Ambrus Sándor békési alispán azonnal jelentést tett gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek, aki erre az egyesületet működésétől felfüggesztette és a további vizsgálatot elrendelte.

Nemzetközi földművelési tanácskozás Bécsben.

A világ összes földművelő országainak gazdaszervezetei egy központi bizottságot tartanak fenn Párisban. Ez a bizottság időnként tanácskozásokat tart a különböző világvárosokban. Nálunk Magyarországon 1896-ban tanácskoztak utoljára, amikor az ezredéves országos

Ára
drb-kint
42
korona

Most jelent meg a tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk, a melyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők **JUTÁNYOS ÁRAI** fel vannak tüntetve.

Kivánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

kiállítás alkalmával Budapesten tartották a kongresszust. Most Bécsben tartják; május 21-én kezdődött az ötnapos tanácskozás és 25-ikéig tart.

A magyar résztvevők tizenegy előadást tartanak. A magyar gazdavezérek közül résztvesznek a tanácskozásokon Desseffy Aurél, Zselénski Róbert, Majláth József grófok, Rubinek Gyula, Szilassy Zoltán, Jeszenszky Pál, Gaál Jenő és még többen.

Érdekes volt Zselénski Róbert gróf felszólalása mindjárt az első ülésen azt kívánta ugyanis, hogy a kongresszus szervezeténél vegyék figyelembe azt, hogy Magyarország Ausztriától teljesen külön álló és önálló állam Auersperg elnök (osztrák) ezt el is ismerte és kijelentette, hogy gondoskodni fog arról, hogy ezentul Magyarország mint önálló állam vetessék fel a szervezetbe.

A tanácskozáson Majláth József gróf a szövetszetről és munkáskérdésről, Zselénski gróf pedig a földözletlen határidő üzleti játék eltörléséről tartottak érdekes előadásokat.

Vasutasok fizetésrendezése.

Megemlékeztünk már arról, hogy a kereskedelmi miniszter a képviselőház elé terjesztette a vasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről és szolgálati szabályzatáról szóló javaslatokat.

A vasuti javaslatokat az egész ország nagy örömmel fogadta, mert azok a kormányzat évtizedes mulasztásait pótolják. A nagyon nehéz és nagy felelősséggel járó munkát kifejtő szegény vasutasok régen reáshozták már arra, hogy helyzetükön a kormányzat javítson.

A vasutas javaslatok tárgyalása alkalmából a pénzügyi bizottság egyik ülésén Popovics Sándor államtitkár jelezte a kormány azon elhatározását, hogy a vasutasok fizetésrendezésével egyidejűleg ugyanazon törvényjavaslatban az állami vasgyárak alkalmazottainak a fizetését is rendezi. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, erre vonatkozó javaslatával már elkészült. Ennek lényege szerint a vasgyáraknál alkalmazott személyzet is részesül 1907. évi július 1-től kezdődőleg fizetésemelésben.

A „Független Ujság“-ra mielőbb fizessünk elő, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

Szövetkezeti nyúltenyésztés.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet lapjának legutolsó számában olvassuk ezt az érdekes cikket:

A régi időkben, midőn a Tisza és mellékfolyói még nem voltak szabályozva és minden tavasszal elöntötték az Alföld egy részét, e kiöntésekben rengeteg sok hal tenyésztett és hizott meg, úgy hogy a szegény embernek, az alföldi mezőgazdasági munkásnak főtáplálékát a hal képezte nemcsak tavasszal és nyáron, hanem szárított állapotban télen is. A hal húsa elsőrendű táplálék, tele fehérnyével.

De a Tisza és mellékfolyóinak szabályozása majdnem teljesen megsemmisítette a haltenyésztést és ezzel elvette a szegény emberek egyik főtáplálékát. Ezenkívül a rétek és legelők feltörése és szántóföldekké való átalakítása szerfelett megnehezítette a tehéntartást, holott a szegény ember családját a tehén tartja el részben élelemmel. Arra kell tehát törekednünk, hogy e kétféle táplálékot mással, megfelelő olcsó és ízletes élelemmel pótoljuk. S erre a házinyúl a legalkalmasabb pótlószer, mert ennek húsa éppen oly ízletes és tápláló, sőt olcsó is, mint a halé és a tejtápláléké. Ezenkívül a házinyúl tenyésztésének még egyéb haszna is van. Nevezetesen nagyban tenyésztve jó áron eladható. Értékesíthető azután bőre, prémje, bele, csontjai, sőt hulladéka is. A házinyúl-tenyésztés tehát a tenyésztőnek nemcsak élelmiszert, táplálékot szolgáltat, hanem mellékfoglalkozásként üzve, mellékkeresetet és mellékjövedelmet is ad. Példa lehet e részben a művelt külföld, főleg Franciaország, melyben a legutóbbi összeírás szerint 100 milliót meghaladó tenyésznyúl volt található. Ha most tudjuk, hogy egy anyanyúl példabeszéd szerinti szaporasága folytán ha évenként csak 6-szor ellik és minden alkalommal csak 5-öt fiadzik is, ez egy évben 30 drb; Franciaországban tehát évenként több százmillió házinyulat fogyasztanak el, használnak fel élelmiszerrül, de bőrét és szőrét iparcikkéül is feldolgozzák.

Miért ne honosítanók mi is meg hazánkban a házinyúl tenyésztését? Házinyulat hazánkban a kisbirtokos gazdák az ország majdnem minden részében tenyésztenek istállóikban, de ez nem a megfelelő tenyésztési eljárás mód, mert így a házinyúl nem fejlődik eléggé, sem húsa, sem bőre, sem prémje nem megfelelő, mert

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETEST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

istállószagot kap. Amint összes háziállatainkat regeneráljuk, keresztezzük és nemesítjük, úgy szükséges, hogy kiegészítsük a mezőgazdasági munkások, sőt a vidéki kisiparosok is nemesített házinyulakat szerezzenek be, ezeket megfelelő módon tenyészessék, húsukat vagy tápszerűen használják, vagy a nyulakat adják el, hogy az eladott nyulak húsát városokban kimérjék, szőrét, prémét pedig öltözetül feldolgozzák. A kisemberek ily módon egyfelől jó erős táplálékhoz jutnak, másfelől pedig a nyúltenyésztésből pénzkelhetnek is. Mi szükséges mindezekhez? Három dolog. Először, hogy megismerjük, másodsor, hogy beszerezzük a nemesített fajokat, a harmadik dolog: a tenyésztés és értékesítés azután önmagától megadódik.

A nemesített házinyulak kétfélék: húsnyulak és prémnyulak. Ez a megkülönböztetés azonban csak a külsőségre vonatkozik, mert a prémnyúl húsa is ugyanolyan jó és ízletes, mint a húsnyulaké; de a prémnyúl előnye a jobb, értékesebb prémében rejlik. A húsnyulak fajtái közül a normandiai nyulak és a belga óriás nyulak említjük fel. Az előbbiek színe hasonlít a mezei nyúléhoz, az utóbbi is szürke ugyan, de nem oly élénk. Mindkét fajta nyulánk s míg az előbbi darabjának súlya 5 kilóig, addig az utóbbié 8 kilóig emelkedik. A prémnyulak fajtái közül csak az ezüst nyúlról emlékezünk itt meg. Az ezüst nyúl világos, vagy sötétszürke színű. Ez 4 kiló súlyig hízlalható, de ennek ezüstsürke színű prémje értékesíthető jó áron. Több fajtát itt azért nem sorolunk fel, mert a nyúltenyésztésnél is arra kell törekedni, hogy csak egy fajta vessük magunkat és ebből sokat, tömegesen termeljünk. A kereskedelmi árucikk alapelve az egyformaság, az egyöntetűség nem pedig a különféle nagyság és minőség.

De hogyan lehet szövetkezeti úton a házinyulakat beszerezni, egyforma minőségben tenyészteni és kereskedelmileg értékesíteni? E célra nem szükséges külön szövetkezeteket alakítanunk és drága, komplikált szervezetet berendeznünk. Hanem elégséges, ha mostani szövetkezeteink keretében egyszerűen támogatjuk a házinyúl-tenyésztést. E célból szövetkezeteinknek nincs egyéb teendőjük, mint azokat a tagjaikat, akik házinyúl beszerzésével és tenyésztésével kívánnak foglalkozni, minden irányban támogassák. Nevezetesen járjanak közbe a fajnyulak beszerzésénél s a nagyban tenyésztett nyulak eladásánál s ha szükséges, lássák el az egyes tagokat hitelképességük arányában megfelelő kölcsönrel. Ha azonban egyszerre több szövetkezeti tag akar házinyúl-tenyésztéssel foglalkozni, akkor egy alkalmi egyesülésbe, társaságba egyesítsék ezeket s e célból egy írásbeli kötelező nyilatkozatot irassanak velük alá.

Az ekként összeállt szövetkezeti tagoknak azután hitelképességük szerint akár egyenkint, akár többeknek, vagy valamennyinek együttesen és egyetemleges felelősség mellett ad kölcsönt a hitelszövetkezet, melyen a tagok tenyésztés végett házinyulakat szerezhetnek be és vásárolhatnak, s felállíthatják a szükséges ketrecek is. De a szövetkezetek az illető felelősségre a beszerzéseknél közben is járhatnak és ily módon az eladásokat is közvetíthetik a vevőkkel, még pedig úgy a fogyasztásnál, mint a továbbtenyésztésnél. Bizonyos felügyeletet és ellenőrzést ily alkalmi egyesülések és társaságok fölött mindenesetre kell hitelszövetkezeteinknek gyakorolniok. A beszerzési módokatokra*) nézve csak annyit kell tudnunk, hogy ha a kereskedelem részére, még pedig akár huseladásra, akár prémértékesítésre akarnak szövet-

kezeteink tagjai nyulakat tenyészteni, akkor egy 50 anyás telepet kell létesíteniök, mert a piaci értékesítés az ötven anyás tenyésztésnél kezdődik. De az ötven anyanyulat azért az alkalmi egyesülésbe összeállt szövetkezeti tagok maguk közt feloszthatják és ugyancsak vagy együtt vagy külön-külön tarthatnak bakokat. Egy bakra 5—6 nőtény jut és ez képezhet egy törzsöt; legcélszerűbb tehát, ha egy-egy tag egy ily kis törzsöt szerez be kezdetben. Ami a nyulak elhelyezését illeti, ki kell emelnünk, hogy a nyulat nem kell az állattállóba zárni, mert itt ismét elcsenevésznek, megrongálják az istálló falait, sőt istállószagot kapnak, hanem részükre külön deszkaketreceket kell összeállítani és ezekben az ellésre külön fészket készíteni.

Ezek a ketrecek legyenek azután világosak, szárazak, légvonatmentesek és könnyen tisztán tarthatók; tehát a ketrecek némi gondozást igényelnek. Igen célszerű, ha a nyulak a ketrecek előtt egy kis bekerített területen szabadon is mozoghatnak. Ez azonban szintén deszkázott vagy cementből legyen, hogy lyukakat ne áshassanak benne. De gondot kell fordítani a takarmányanyagokra is, mert bár a nyúl minden nem mérges növényt és növényhulladékot megesszik, mégsem szabad ezeknek penészeseknek vagy rothadtaknak lenniök, mert ezektől származnak a nyúlbetegségek. A zöld takarmányt is egy kevésbé fonnyadtan kell nekik adni. Nyúl-táplálékunk szolgálhat ezenkívül még mindenféle konyha- és ebédhulladék. Ezekből látható, hogy sem a beszerzés, sem a fenntartás sokba nem kerül, csak egy kis gondozást és kitartást igényel. Ha azután a házinyúl-tenyésztés be lesz vezetve és gazdáink néhány év múlva látják, hogy a dolog mily jövedelmező lesz, meg vagyunk győződve, hogy a házinyúl-tenyésztést, mint mellékjövédelmi ágat tömegesen és nagyban fel fogják karolni, úgy mint a külföldön és Ausztriában történik s ily módon nemcsak mellékkeresethez, hanem népünk ismét olcsó, jó és ízletes táplálékhoz is fog jutni. A hústáplálék pedig egyik főtápszerű a mezőgazdasági, mint főleg a városi munkások részére; mert fenntartja munkabíró képességüket. *th.*

Mézértékesítő-szövetkezetek.

A méz emberi emlékezet óta még a gyengélkedőknek és gyermekeknek is legajánlatosabb tápláléka. Persze nem pancsolva, hanem valódi minőségben élvezve. A mi kereskedőink kevés kivétellel, teljesen megbízhatatlanok. Burgonya-szirupot kevernek a méz közé. És mert most mindent kartellban csinálnak: tehát már a hamisítások is olyan egyformák és közkeletűek, hogy a fogyasztó meg sem akad rajtuk s azokat egészen normálisoknak találja, mert mindenütt azonosok. Stuttgartban egy mézhamisítási végtárgyaláson szakértők 65 német gyárat soroltak fel, melyek krumpli-szirupból való mézgyártással foglalkoznak. Ez a fölfedezés egyszerre felnyitotta a méztermelők szeméit. Megtudták, miért nem boldogulnak ők? Mert náluk méhecske csinálja a mézet, nem motor; és virágból szedi, nem szirupos hordóból. Szövetkezetbe állottak, mely fényesen fejlődik sok helyen. Nálunk a méhészet talán az egyetlen gazdálkodási ág, mely még a népek és az ő hites vezetőinek — papnak, tanítóknak — kezén van. Ha ezek semmit se tennének, csak a Ker. Szövetkezeti Központ útján adatnák el mézterméküket, hogy Budapestnek tél-tul egy millió népe onnan szerzhessen be megbízható csemegéjét: hát minden méhesgazda föltétlenül boldogulna. Pedig lehetne ám más, nagyobbat is tenni. Ennek hitelül leírom a mannföldi (Württemberg) méhész-szövetkezet rövid működését és sikereit. Leghitelesebb tanács — a példa.

*) Házinyulak beszerezhetők a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől Budapesten, V. Alkotmány-utca 31. sz. és L. Kovách Gáspár földbirtokos urnál Káva, Pest megye. A bak darabjának ára átlag 6—7, a nőtényé átlag 5—6 korona.

Van jelenleg 196 tagja. Gazdasági éve októbertől októberig tart. Ekkor szállítják be a tagok termésüket a szövetkezeti házba, mely 3500 koronába került s két helyiségből áll, az egyikben kikészítő műhely van, a másik pakoló raktár.

Alapszabályaik igen szigorúak, de azért nincs eset, hogy valaki a szövetkezetet megcsálná, mert tudja, hogy azzal csak magának árt s jellemtelenséget követ el vele. (Hol vagyunk mink attól, hogy ezt — elhiggyék? megtartásról nem is szólva.) A tag csak a saját termelését jogosult és köteles beszállítani, még pedig lépesméz alakjában s az utolsó morzsáig, úgy hogy még házi szükségletre s teletelési célra is a központtól kap mézet, vagy viaszt önköltségi áron. Sem ebből, sem a termelésből el nem adhat semmi pénzért, mert annak legalább duplája a birság, melyet reá kirónak.

És azért van, hogy a szövetkezet fölemelt fővel állhasson jól minden csepp mézért s a tagok helytelen élelmességéből ne gyanúsíthassák meg a hírnevére s gyártmányára büszke szövetkezetet. Ennek persze hamar híre fut, mindenki keresi s követeli a mannerfeldi mézet; a szövetkezet azután a jó piac mellett mérsékelten emeli a maga árúit, állandó, biztos, jól fizető vevőkört szerez magának mindörökre.

Milyen más felfogás ez, mint a terményt elvinni a sarki zsidóhoz s örülni annak, amit odavet érette? A szövetkezet egyelőre 120 fillért fizet ki tagjainak a beszolgáltatott szép lépméz kilójáért s harmadéve (1904—5-ben) még 25 százalékon felül osztalékot adott, vagyis kilónként összesen 1 korona 50 fillérért értékesült a méz. Tavaly 1905/6-ban 8279·7 kgr. lépesmézet szállítottak be s ebből kitermeltek:

6032·800 kg. táblamézet, 1474·013 kg. viaszt, 88·0 kg. abrakmézet, össz. 7594·813 kg.-ot temeltek.

Ebből a tagok 835 kilogramot 1,60 koronán visszaváltottak, a többi postán szétküldetett, a java 2 márkáért, 2 korona 40 fillérért kilogrammonként, a selejtese 1·80—2.—koronáért az egész országba. Volt gazda, aki egymaga 665 kilót szállított be. A szövetkezet elnöke a plebános, aki gondoskodik az üzem rendes menetéről s a mintaszerű pakolásról. Minden ház egyforma méhlegelőt tart. Haideblute, mézfű virágjából dolgoznak a méhek mindenütt egyformán s így az anyag is egyenlő. Ennek méze nagyon zamatos, illatos és sűrű, úgy hogy pergetni sem lehet s így centrifuga helyett présrel dolgoznak. E prés olyan mint egy gyümölcsprés. A lépeket egy vas főzőüstbe rakják, reá vizet öntenek s felforrallják. Ez a keverék aztán sajtóba kerül, melyből csak a híg részek futhatnak ki, a szilárdak visszatarthatnak. (Hogy ez a forralás a méz ízének nem árt-e, arról nincs adat.)

A kész mézet részint 50 kilós ürtartalmú nagy kőedényekbe, részint postai pléhdobozokba pakolják. Ilyen van nagy 4·95 kilós és kicsi 2·87 kilós a göngyöleggel együtt, mely amott 450, itt 370 gramm. Százankint a nagy doboz 27·5, a kicsi 22 márkába kerül, darabja tehát 32—24 fillérbe. E dobozokat hullámos papirosból ügyesen kiesztelt göngyölegbe pakolják, hogy az útközi csurgás, fölmelegedés, repedés stb. elkerültessek.

Ime egy tér, amelyen egy arravaló szakértő pap vagy tanító vezető szerepet, jó üzletet, nagy befolyást biztosíthatna magának; népének pedig busás mellékjövendelmet és ezáltal jólétet.

Az a mi bajunk, hogy csak jajgatunk a nyomorúságon, révedezünk, de nem cselekszünk, nem kezdünk semmit. Nincs áldozatra, egyelőre ingyenes munkára emberünk. Pedig ez is olyan tér, melyen könnyen s hamar lehetne kaszálni a babért.

Dr. M. I.

• MI UJSÁG? •

Meghalt Mátyás király, oda az igazság . . .

Kincses Kolozsvár városának polgárai kétszeresen hiszik és vallják ezt a tantételt. Mátyás az igazságos ugyanis Kolozsvárt szülte. A kolozsváriak lovasszobrot állítottak az igazságos király örök emlékezetére országos közadakozás segítségével. A szobor boldogult Fadrusz János alkotása. Eddig rendben volna minden s a bölcs és igazságos nemzeti király ércebeöntött alakjára tekintvén, időtlen időközön keresztül meríthetnek erőt, kitartást a nemzeti küzdelmekhez . . .

Azonban — s ezt hazafiui elborulással írjuk — a kolozsváriak bajba kerültek, mert az igazságos király ércszobra pusztulásnak indulóban, repedezik, ingadozik.

Őszbeborult okos polgárok összedugták a fejüket, tanácskoztak, mitévők legyenek? Szakértőkkel megvizsgáltatták a szobrot, akik a kijavítás módjait firtatták.

A tanácskozáson felsóhajt az egyik kolozsvári civis:

— Meghalt Mátyás király, oda az igazság!

Mert imhol még az ércalkotásokban sem lehet bízni.

A király a brucki táborban. Ő felsége a király a kellemes májusi napokat Bécsben és részben Schönbrunnban tölti. A napokban a brucki táborban szemlét tartott az 50. gyalogdandár csapatai fölött.

Bársony István — a hivatalos lap szerkesztője.

A hivatalos lapnak Beksics Gusztáv halálával megüresedett szerkesztői helyére, mint értesülünk, a belügyminiszter Bársony Istvánt nevezte ki. Ezt a választást mindenki szerencsésnek tarthatja: Bársony István elsőrangú író, akinek van éles szeme, amelylyel a dolgokat meglátja, jóízű, fegyelme — a saját munkái iránt is s mindezek felett talán gyönyörű, magyar stílusa. Az állásnak, amelyet betölt, kétségtelenül díszít ad az ő nagy írói képessége, az ő szimpátikus, férfias egyénisége. Bársony István gyönyörű elbeszéléseivel és vadászati leírásaival számtalanszor kellemes órát szerzett a *Független Ujság* olvasóinak is, mint a mi lapunk előkelő munkatársa.

A koronázás évfordulója. A koronázás 40-ik évfordulóját az idén a szokottnál nagyobb mérvben ünneplik meg a főváros iskoláiban. A jubirális évforduló napján, június 8-án az összes felső és középiskolákban intézeti ünnepségeket rendeznek, amelyekre az előkészületek már most folynak. A növendékek az iskolai ünnep előtt részt vesznek a főváros templomaiban tartandó hálaadó istentiszteleteken.

A nemes apródok és a Rákóczi kultusz. A Rákóczi és Thököly temetése alkalmából a magyar ifjúság akkori és részben mostani vezérei, mint nemes apródok tudvalóleg udvari szolgálatot teljesítettek és elkísérték a fejedelmi hamvakat utolsó nyugvóhelyükre Kassára illetve Késmárkra. A nemes apródok most Karafiáth Jenő dr. kezdeményezésére ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a nemes apródok az ifjúsági egyesületek közreműködésével ezentúl minden évben, a fejedelmi temetések évfordulóján hazafias emlékünnepet rendeznek és mindent elkövetnek a Rákóczi-kultusz terjesztése

érdekében. A határozat elfogadása után a nemes apródok egyhangúlag kapitányukká választották Zsitvay Tibort és megbízták, hogy készítse el a hazafias cél érdekében alakítandó asztaltársaság alapszabályait, melyek pártoló tagja bárki lehet, rendes tagjai sorába azonban a nemes apródokon kívül csak a mindenkor ifjúsági egyesületi elnökök vehetők fel. A nemes apródok azután a mozgalom védőjének nagy lelkesedéssel Thaly Kálmánt választották meg. A legközelebbi összejövetel június havában lesz, amikor az alapszabályokat tárgyalják le és részletesen megállapítják mindazon eszközöket, melyek a hazafias cél elérésére szolgálnak.

A kápolnai csata évfordulója. A kápolnai honvédelméknél az idén is a szokásos kegyelettel ünneplik meg május 28-án a kápolnai csata évfordulóját. Az ünnep rendezésével az egri kaszinó az idén is, mint már évek óta Kopácsy Dezsőt, a kaszinó örökös tiszteleti elnökét és Breznay Imrét bízta meg. Az ünnepi beszédet Samassa János dr. országos képviselő mondja. Sebestyén Ferenc negyvennyolcas honvéd, nyugalmazott lelkész pedig misét mond az elesett honvédek lelke üdvéért.

A hajduböszörményi Bocskay-szobor leleplezése. Hajdu vármegye közönsége az ő nagy fölzsabadítójának, a hajdúság lelkes vezérének, Bocskay Istvánnak szobrot állított Hajduböszörmény főterén. A kétszeres életnagyságú szobor, amelyet Holló Barnabás alkotott, Bocskayt álló helyzetben örökölt meg, amint a szabadság-levelét átnyújtotta a hajdúknak; szemközt áll egy hajdu, mely egy zászlót hajt meg hódolatul a nagy fejedelem előtt. A szobor leleplezési idejéül június 2-át tűzték ki, amikor a református papság háromnapig gyűlést is tart Böszörményben.

Nagy hiány egy árvapénztárnál. A temesmegyei árvapénztár múlt évi számadásának megvizsgálására bizottság küldetett ki, amely konstátálta, hogy a mérleg nem úgy készült el, hogy ahhoz szó se férhessen. A tartalékalap mérlege szerint deficit volna, nem pedig felesleg. A megyegyűlés erre kimondta a gyámpénztár teljes leszámolását és a tételek likvidálásával megbízta az alispánt azzal, hogy vizsgálta felül az okmányokat is, a nem reális értékeket töröltesse az aktívák közül és állítsa össze a törvénytelenül megejtett leírásokat. A hiány fedezését illetőleg a közgyűlés a teljes leszámolás megejtése után fog határozni. A bizottság jelentése szerint a leírások e helytelen kezelés folytán 1.800.000 korona hiányt okoztak. Sikasztás vagy hűtlen kezelés esete nem forog fenn. Fegyelmi eljárást senki ellen sem indítottak.

A Rákóczi-emlékkápolna. A II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazahozatala még az ősszel azt a nemes gondolatot támasztotta a főváros katolikus közönségében, hogy Rákóczi emlékének megörökítésére templomot építsen. A budai oldal fejlődő és nyaralókkal beépített területén szerzett a bizottság alkalmas telket,

melyen pünkösdi kedden kezdődik meg az építés teljes erővel, úgy hogy június első felében alapköszentelést lehet majd tartani, mely alkalommal a bizottság nagyobb ünnepséget tervez. A templom 500—600 ember befogadására készül és égető szükségét elégíti majd ki a környéken levő hívők sokaságának. A bizottság most gyűjtést rendez erre a hazafias szent célra.

A vak költő öngyilkossága. A Lánchidról hétfőn délután a Dunába ugrott egy öreges külsejű ember s nyomban eltűnt a víz alatt. Azon a helyen, ahol a korlátot keresztülvetette magát, egy meggyfabotot és versfüzetet talált a rendőr. A verses füzet címlapjáról megtudták azután a rendőrségen, hogy az öngyilkos ember Honvári János, egy szerencsétlen vak ember, aki az Ilka-utca 18. száma alatt lakott. Honvári János, aki magyar vak költőnek nevezi magát könyve címlapján, domboru írással egy cédulát hagyott a füzetben a következő sorokkal:

Vannak, akik kötelet érdemelnek és elismerésben részesülnek. Titkaimat magammal viszem a komoran hőmpölygő édes Duna örök álomba ringató mélységes ölelő karjai közé.

A szerencsétlen ember holttestét még nem találták meg.

A pálinka öl. A körmendi Felsőmajoriban Kiss Antal gazda a templomból a korcsmába ment, ahol egy liter pálinkát ivott meg. Mikor az utolsó kortyot lenyelte, holtan rogyott össze.

Földet a népnek! Szombathelyről értesülünk, hogy gróf Festetich Tasziló ollári és vasvári uradalmait kész parcelláztatni s apró, néhány holdnyi darabokban örök áron eladni. Nagy horderejű dolog ez, amely első sorban lesz hivatva gátat vetni a Dunántul is hihetetlen mértékűt öltött kivándorlásnak. Az állam részéről Lestyánszky Sándor államtitkár volt jelen a tárgyaláson s Darányi nevében kijelentette, hogy a miniszter teljes erővel fogja támogatni a parcellázás keresztülvitelét. Az állam az összes parcellázási műveleteket rendezi s a költségeket fedezni fogja. Nagyon fontos tény ez, mely mindennél szebben bizonyítja, mennyire szívén viseli Darányi miniszter a magyar nép sorsát.

Ünnepelt törvényszéki elnök. Nyíregyházán szép ünnepély volt a minap. Szabolcsmegye közönsége népün neplésben részesítette Megyery Géza kuriai bírót s törvényszéki elnököt 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából. Szabolcs vármegye egész úri társadalma küldöttségileg tisztelgett az ünnepeltnél és a szomszédos megyékből is nagyszámú közönség vett részt a tiszteletére rendezett banketten.

Tót tüntetés a templomban. A torontálmegyei Antalfalván ág. ev. magyarok és tótok laknak. Dacára annak, hogy a községben a magyarok meglehetősen számban vannak, az ág. ev. pap a prédikációt tót nyelven tartja a templomban. A magyar hívők kérését intéztek a paphoz, Csaplovics Jánoshoz, hogy havonta legalább

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

SZÖVETKEZETE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi Iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

egyszer, ezenkívül nagy ünnepeken délután tartson magyar prédikációt. A pap a magyarok kérését megtagadta, az ág. ev. püspök méltányolván a magyar hívők kérését, utasítást adott Csaplovics lelkésznek, hogy legalább egyszer tartson magyar prédikációt. A tótok papjukkal egyetemben elhatározták, hogy kijátszák a püspök utasítását. Elsőbben is a magyar prédikációt reggel 7 órára tűzték ki, azt híven, hogy ily korán nem jönnek a magyarok a templomba. A napokban lett volna az első magyar prédikáció. Erre a tótok teljes számban felvonultak a templomba, úgy, hogy az zsufolásig megtelt. Mikor azután a pap bekezdett a magyar prédikációba, a tótok tót dalokat énekeltek, úgy hogy a pap kénytelen volt a szónoklatot beszüntetni. A tótok elhatározták, hogy ezt az eljárást mindaddig ismételni fogják, míg a magyarok le nem tesznek arról az óhajukról, hogy magyar prédikációt hallhassanak. Hát ehhez is vastag bőr kell, amin csak a deres segíthetne.

Garay Jánosné temetése. Kilencven esztendő terhe s félszázados özvegyiség bánata végre sírba döntötte Garay János özvegyét. A míg élt vigasztalan magányosságában, költő férjének emlékezetét ápolgatva, szinte egészen elfeledte a világ s még most is, hogy utolsó útjára kísérték, csak nagyon kevesen állták körül koporsóját. Temetése kedden délután ment végbe a kerepesi-uti temető halottasházából.

Kitüntetett jegyző. Pünkösöd hétfőjén szép ünnepséggel adták át jegyzőjének az arany érdemkeretet. Az ünnepen résztvett Karátsonyi Jenő gróf országos képviselő is. Botka Béla főispán tüzte a kitüntetett mellére az érdemkeresztet. Az ünnepi beszédet Hauser Károly báró mondotta. Délben díszebéd volt, a melyen az első pohárköszöntőt a királyra Karátsonyi Jenő gróf mondotta. Utána Botka Béla főispán éltette az ünnepeltet.

Érsekújvári lóvásár. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület által Érsekújvárott létesített májusi luxuslóvásár ez évben immár huszonötödik évfordulóját ünnepelte. Ezen vásár létesítése főleg a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület huszonöt év előtti elnökének, Sztankovics Ferencnek köszönhető. A vásár az első években inkább csak vidéki jellegű volt, most azonban évről-évre izmosodva, nemzetközivé emelkedett és gyűllyhelyévé lett úgy Nyitra, mint a szomszédos vármegyék lótenyésztőinek, valamint a külföld lóvásárló közönségének. A vásár sikeréhez nagyban hozzájárult az utóbbi években létesített gépkiallítás. Ez különösen az ezidei vásáron kötötte le a gazdák figyelmét, amennyiben ki volt ott állítva a gazdaságban használt összes gép s különösen az Ásványi-féle tengeriszártépő gép örvendett nagy feltűnésnek. Egyébként a vásár számszerű eredményéről a következőkben számolhatunk be: Felhajtattott 1196 darab, eladatott 374 darab ló. Adás-vevés összforgalma 210,467 korona volt. Az elért átlagár 563 koronát tett ki, a legmagasabb ár pedig 2400 korona volt.

Székely föld. Versek. Irta: *Fülei Szántó* Lajos (Buda-pest, VI., Aradi-u. 16.). Ára 2 korona. Amilyen jól esik a Fülei Szántó eredeti verseit olvasni, éppen úgy fáj az a tudat, hogy hozzá hasonló, a nép nyelvét, és vágyait értő poétánk oly kevés van. Ajánljuk verskötetét minden szépét és jót szerető olvasónak megvételre. A nép fájalmát, örömét hívebben nálánál régen énekeltek, egyszerűbb szavakkal ritkán írták meg. Fülei Szántó Lajos ami lapunknak régi munkatársa és számos költeményével gyönyörködtette olvasóinkat.

GAZDASÁGI DOLGOK

A burgonyatöltögetésről.

A burgonya töltögetésével az a czélunk, hogy a szár alsó részét földdel betakarva, azt új gyökér- és gumóképzésre készítsük. Már most az a kérdés: ezt mindenütt egyformán érhetjük-e el, vagy pedig a talaj minőségétől függ az? A czél, amely felé törekszünk: minél több gumó termesztése.

Az újabb tapasztalatok már most azt mutatják, hogy sima miveléssel a legtöbb talajon, ha azt gyakran kapáljuk és gyomláljuk, ugyanannyi, sőt bizonyos körülmények között még több gumót is termelhetünk, mint hogyha a burgonyanövényt földdel feltöltögetjük.

Hogy a gyökér és gumók kellő fejlődését biztosítsuk, arra szükséges, hogy elegendő *meleg és nedvesség* álljon rendelkezésére.

Ha a burgonyát feltöltögetjük, nagyobbá teszszük a felületet, amelyet a nap melege ér, ez előnyös, ám az éjjeli, hűvösebb hőmérsékletnek is ugyanaz a nagyobb felület van kitéve. Tehát kisugárzása, lehülése gyorsabban megy végbe. Ez a jelentékeny változás káros hatású a gyökérhajtásokra.

Fokozott gyökér- és gumóképződést czélozva, amit töltögetéssel akarunk elérni, másodszor sok nedvesség is szükséges. Igem ám, csak hogy azt tapasztaljuk, hogy a feltöltések az első nagyobb zápor után kemény földréteg képződik, amely megakadályozza a víznek a töltésen át a talajba való jutását. A víz ehelyett a töltések közötti árokba folyik, ahol felszivódik. Ezt látjuk kiváltképpen homokos talajoknál, míg az agyag-talaj a vizet tovább tartja magában. Ilyformán a növénynek nem jut a töltésen át elegendő nedvesség.

Ebből tehát az a gyakorlati szabály következik, hogy a *töltögetést* kötött talajnál alkalmazzuk, olyan talajnál, amely a vizet soká tudja magában megtartani, ilyen az agyag- és humusztalaj, míg nem kötött, könnyű, laza talajon inkább *sik földön termeljük* a burgonyát.

Ha a sik földön való termesztést alkalmazzuk, a vető-gumókat tavasszal jó mélyre (12—15 cm.-re) ültetjük el, ellenben a töltögetett földeken sekélyebben, csak 6—8 cm.-re kell vetnünk, hogy a fejlődéshez és fentartáshoz szükséges elemek, mint a levegő, meleg és nedvesség akadálytalanul hozzáférhessen a gyökérhez és a gumóhoz.

G. T.

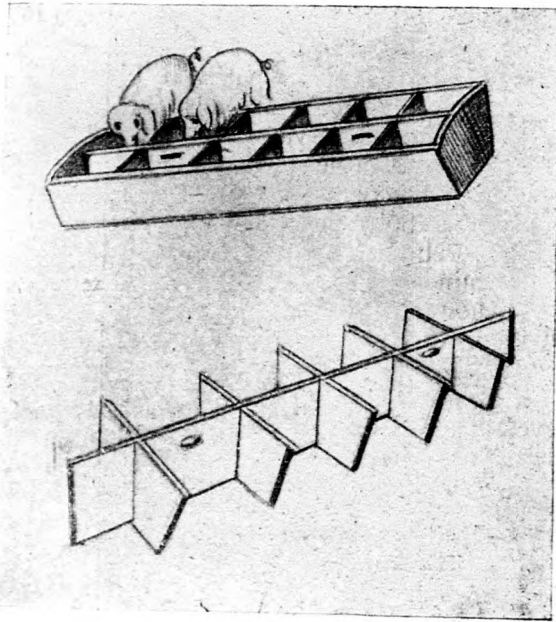
A napraforgómag mint baromfieledelel. Napraforgómag baromfieledelel nagy proteintartalmánál fogva igen előnyös tápszer, amely azonban nagyon nehezen emészthető s ezért az apró jószágot kizárólag avval etetnünk nem tanácsos, mert akkor inkább ártalmára, mint hasznára válnék szárnyasainknak. Evvel azonban korántsem akarom azt mondani, hogy a napraforgómagot nem szabad rendszeres baromfieledelelül használnunk, csak kapjanak mellette szárnyasaink naponta elég puha eledelt is. A mennyiséget egyes állatra nézve mindenesetre

Bünhödés.

nehéz lenne meghatározni az egyik mint a másik fajta eledelből, mert hiszen a szárnyasok nagyságra és fajra nézve nagyon különbözők s így különböző mennyiségű eledelt is fogyasztanak. Az ember által nyújtott élelem mennyiségét az is befolyásolja, hogy mennyit kapar és keres a baromfi magától. Általános zsinórmértékül az szolgálhat, hogy száz darab különféle nagyságu és fajta szárnyasnak napjában ne adjunk többet öt kg. napra forgómagnál vagy egyéb, sok proteint tartalmazó eledelnél, minők a hus, vér, kendermag stb. k.

Jó etetővályu disznók számára. A régi, átfutó disznóvályu nem nagyon gyakori; a disznók belelépnek, elrontják a takarmányt és sok tisztatlanság származik. A mellékelt képen bemutatott vályu ezzel szemben könnyen tisztítható, az állatok nem szorulnak egymáshoz, mindegyiknek megvan a maga helye, vályuja;

Etetővályu disznók számára.

nem hághatnak bele; sok eleséget megtakarítunk vele. Ha a vályut ki akarjuk tisztítani, akkor egyszerűen kiszedjük a belső vázát és megtisztogatás után ismét visszarakjuk. A vályu méretei a disznók számához képest kisebbek, vagy nagyobbak, azonban az egyes fiókokat csak olyan nagyra készítsük, hogy a disznó feje épen kényelmesen beleférjen. R.

Őszi búza tavaszi fogasolása. Ha az őszi búza tavaszkor kellő időben, azaz a talaj kellő megszikkadása után megfogasoltatik, ez nemcsak kárára nincs a búzavetésnek, hanem hasznára szokott lenni, minélfogva okszerűen kezelt gazdaságokban ezt a tavaszi fogasolást rendszeresen végzik is; azáltal a télen át összetömődött talaj némileg meglazítottatik, minek folytán a levegő a talajt jobban átjárhatja, ami a búza további fejlődésére és bokrosodására előnyös hatással van, úgy, hogy számos kísérlet igazolta azt, hogy a tavaszkor fogasolt őszi búza nagyobb termést szolgáltatott, mint a nem fogasolt. Sőt gyenge búzákat néha csakis tavaszi fogasolással lehet helyrehozni s ilyen esetekben még azt is tartja a közmondás, hogy az, aki boronál, ne nézzen vissza, mert a borona tényleg egyes búzanövényeket ki is szakít. Ha azonban a fogasolás nedves időben eszközöltetik, káros hatású is lehet, éppen ezért, mint minden munkát, csak a kellő időben szabad végezni. A túlságos sűrű és búján kelt búzát pedig, ha más-

képpen nem segítünk rajta, hosszában és keresztben is meg kell fogasolni, miáltal a megdülés ellen védekezünk.

Dohánypajta. A téglafalú és deszkafalú dohánypajtára nézve tett tapasztalatok a következők:

A téglá (vagy vályog) falú pajták különösen oly vidéken, ahol a dohány szakításakor száraz meleg idő az uralkodó, vagy pedig tapasztalatilag erős szárító szelek járnak, jobb mint a deszkafalú, melyben ilyen körülmények között a dohány az időelőtti zöld beszáradás veszélyének van kitéve minden elővigyázat dacára is. Viszont azonban az is tény, hogy a téglafalú pajtában a dohány könnyebben van a szívégés és kocsányrothadás veszedelmének kitéve, ha kellő számú és elhelyezésű szellőztetőről nem gondoskodunk. A téglafalazatú pajta (amely állandóbb, tartósabb s fenntartási könnyebb) is teljesen megfelel céljának, ha kellő szellőztetésről gondoskodunk és ha a pórakat nem a szellőztetőkre keresztirányban (tehát a pajta hosszában), hanem ezek irányában (vagyis a végfalak irányában) aggatjuk fel. Ebben az esetben a szükséges átszellőztetés a lehető legtökéletesebb, a dohány sokkal szebben szinesedik s a kocsányrothadás jóformán teljesen kiküszöbölhető. Ujabban mindég több s több gazda ilyen póréaggatásra berendezett pajtát épít. A m. kir. dohánytermelési kísérleti állomás különben szívesen ad e tekintetben részletes felvilágosítást és a szükséges tervrajzot is szívesen rendelkezésre bocsátja. K. K.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány fe-lülmulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelőgépeket terjedelmes ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

A föld népe.

„Még nem harangoztak, de már beesteledett.“

Herman Ottónak mondta ezt künn a réten kaszáló nyolcvanesztendős öreg paraszt, mikor munkabíró hatalmas erejét megbámulta s megbízta a tudós, hogy még sokáig élhessen.

Önkéntelenül is a bölcs aggastyánnak ezek a klaszikus szavai tolnak a lelkem elé, mikor a mi pusztulásnak indult jó magyar népünkre gondolok.

Arra az áldott jó természetű, birkatürelmű, egyenes lelkű, józan eszű, dolgos, munkás, becsülettudó parasztságra, a mely — ha jól bánnak vele, — olyan, mint a kezes bárány, hogy akár káposztát is lehetne a hátán vágatni.

Mint az Esterházy herceg számadója, akit rezes végű juhász-botjával szembe állítottak a híres bécsi vívómessterrel. Csak csiklandozta pengéjével a kókler hol a fülét, hol az orra cimpáját, a juhászgazda csak állta, állta.

— Ne hagyj már magad Mihály! — biztatta kegyelmes gazdája.

— Hát nekem is szabad? — kérdezte Mihály gazda s azzal egyet kavartott a rezes bottal s a másik percben már ott feküdt a német a padlón.

Igazán fölösleges fáradságnak tartom ennek a népnek a jogait és kötelezéseit törvényszerűen magyarázni. Tudja az azt nagyon jól, ha akarja.

Nem kívánja, nem irigyli a másét, de más foga az övére se vássék. Nem ad a jussából egy arasznyit sem. Azt is tudja: mivel tartozik Istennek, országnak, vármegyének, községnek? Keservesen ugyan, de kiizadja a „porciót“, megfizeli a párbért, meg a kepét, elvégzi a köteles közmunkát: gátat emel, utat tölt, töviset írt, ha úgy „muszaj“, katonának is elmegy: és mindehhez jó képet vág, nem esik kétségbe.

A nehéz nagy munkáért, melylyel „fekete hantból fehér cipőt tördel“, bőséges jutalmat talál az élet egyszerű, ártatlan örömeiben.

Mert sok gyönyörűség van a világon, azért, hogy az újságok nem írják róla hasábos cikkeket.

Sátoros nagy ünnepeknek nyugalmas békéje, farsangi napoknak lármás vidámsága, névnap, keresztelő, lakodalom, disznótor meg-meghozza a maga kellemes óráit.

Kinyílik ilyenkor a magyar ember szíve, ha még olyan zárkózott volna is. Cigánymuzsikára összeperdülnek a sarkantyús csizmák, összeverődnek a bokák s felzendül a nóta:

„Nem bánom, hogy parasztnak születtem,
Van énnékem jóízű kenyerelem.
Ugy jóllakom fordított kásával:
Mint a báró tekenyős békával.“

Egyszerű, jó nép a mi magyar parasztnépünk: nincsenek tehetetlen vágyai, tulcsigázott igényei. Életmódja a létfenntartás minimális szükségai között mozog. Nem úszik ma már bő zsírban, mint valaha: élleme szinte hihetetlenül csekély s alantas. És azzal is beéri. Csak egy halálos eilensége van ezen a téren, amit pedig ugyancsak nagy barátságban részesít: a pálinka. Valamikor azt dalolta a szózatós költő a „Fóti dal“-

ban: „Bort megiszszá magyar ember, jól teszi“; most is meginná, ha jót kapna és olcsón kapná, de alkalmasabbnak találja mind a két szempontból a pálinkát. Azt tartja: „az az ital, amelyik szédít.“

Szédítő italnál jobban szédítik pedig azok a beszédek, amiket vasárnaponként kell végighallgatnia. Egyiket a nagyságos képviselő úr tartja: alkotmányról, nemzeti ellenállásról s más efféle nyavalyákról. A másikat egy-egy Pestről leküldött „központi“ elvtárs zúgja a fülébe. Szakszervezet, tömörülés, pártcélok, gyűjtés: egységben az erő. A tisztelendő úr a tulvilággal biztatja; a kivándorlási ügynök pedig a föld tulsó oldalán reá váró mesés munkabérrel, nagy vagyonnal, kincsekkel.

Bizony meg van a te tiszta, józan fejed zavarva, édes jó magyar népem! Régi édes nyugalmadból, lelked csendességéből kiforgattak. Igaz, hogy gyalázatosan kihasználták türelmességedet, jóhiszeműségedet. Téged ütött-vágott, minden terhet a te vállaidra rakott minenki: nem csuda, hogy roskadozol alatta s szabadulás után való vágyakozásodban beveszed a szédítő maszlagot is.

Pedig a vállaidon nyugszik ennek a nemzetnek jövődjéje, amint hogy a multban is csak te tartottad fenn egyesegyedül. Nagy mágnás uraink nem törődtek véled, fertálmágnásaink s a régi jó táblabirák deákszóval öltek-gyötörtek, csak te voltál szegénységben, szolgaságodban is hű, romlatlan magyar. A te verejtéked öntözte a barázdát, a te véred áztatta a csatasíkokat. S a te küzdelmed, önfeláldozásod ezerszer magasztosabb volt a többiekénél.

Küzd a gazdag, védi gazdaságát:
Csak a szegény szereti hazáját.

A magyar parasztság a magyarság fundamentuma, a nemzet létalapja. A legutóbbi statisztikai kimutatás szerint a mult évben több mint háromszázezer ember vándorolt ki Magyarországból.

Benedek János.

Itt születtem.

Itt születtem a Hargita tájékán,
Székely vagyok, a rózsám is székely lány.
Szép virágszál nem is akad bővében,
Csak itt terem a Kükküllő völgyében.

Akármit is zuvatoljon a világ
Nekem nyílik ez a kedves szép világ.
El is veszem, eltartom az anyát is
Megbecsülöm még a lába nyomát is.

Fülei Szántó Lajos.

Törvényismeret.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tisztelt szerkesztő úr!

Van szerencsém tisztelettel kérni szíves engedelmét, miszerint ne méltóztassék becses nemtetszésének korlátlan kifejezést adni azon alkalommal, a midőn huzamosabb hallgatás utáni megszólalásommal azon őszinte reményemnek vagyok kifejezést adandó, mely szerint

szívének örömmeli megtelését igen hathatós mértékben fogtam legyen eszközölni az által, hogy nagyrabecsült szerkesztőségüknek ajtaján eme stilgyakorlatommal kopogtatást eszközölni bátorkodtam.

Phü, az áldóját neki, egész belegörbült a nyakam ebbe a mondatba! Képzem, milyen kinéz-er lett magából, barátom-uram, mire a végére ért. Se baj, csakhogy át esett rajta nagyobb veszedelem nélkül. A nagyapám, hogy sokat ne mondjak, abba halt bele gyerekkorában, hogy végig olvasott egy tanácsi végzést.

Az unokája, tisztelettel alulírott, már sokkal szívósabb természetű. Én nemcsak keresztül olvastam a tanácsi végzést, hanem megpróbáltam párját is hasítani. Pírulva vallom be, hogy nem sikerült. Az a gyönyörű alkotás, a mível soraimat kezdem, nyomorult fércmű ahhoz a tanácsi végzéshez képest, mely engem megihletett és próbatétre ösztönzött.

Hogy az egyik szavamat a másikba öltsem a minap valami osztópöröm támadt az inasommal. Megsétáltatta az ünneplő ruhámat, én pedig kiporoltam az ő ruháját, mikor ő is benne volt.

Ez, gondolom, rendin való dolog és közmegelégedést kelt, mikor ime nyilvánosságra hozom. Bolondabb sor, hogy az ipse ezért följelentette szegény fejemet a városházán s szegény fejemet elítéltek valahány korona bírságra. Még pedig az 1893: XXI. tc. 4—7 cikkei alapján.

Meg kell vallanom, hogy roppant izgékony kedély vagyok és olyan eleven a fantaziám, hogy sokszor szinte sokallom. Roppant izgalomba hozott ez az 1893. XXI. t-c. is. Hátha a 4—7. cikkek alapján engem kötél általi halálra is ítéltettek volna? Hátha az osztó igazság nevében arra köteleztek volna, hogy most már én járjak

az inasom ruhájában s ő törjön pálcát fölöttem? Nem, ez nem maradhat ennyiben. Kijegyeztem a tanácsi végzésből a rejtélyes 1893. XXI.-et s elmentem egy fiatal ügyvéd barátomhoz:

— Szépen kérek, mit mond az 1893. t-c. 4—7 szakasza?

Ifju barátom a vállai közé kapta a fejét, megdörzsölte a homlokát, föluggott és ismét leült, megcsavargatta a jobb fülét, kitátotta a száját akkorára, hogy majd kiesett rajta a feje, aztán megint összeszorította s fogait sövényén keresztül igen óvatosan szűrte a szót:

— Hogy is mondod? ... Az 1893? ... A XXI. t-c. ... A 4—7. szakasz? ... Ja igen ... A községi tagosításokról intézkedik.

— Ühm — mondék s elmentem egy másik ifju barátomhoz, ki szintén jeles pártfogoltja Justinianusnak, a ki „dat honores“.

— Ugyan kérek, talán megmondhatnád nekem, mi van az 1893: XXI. t-c. 4—7. szakaszában?

Iju barátom mosolyogva haddarta:

— A tudományoscélokra szánt pontos műszerek vámmentes kezelése felőli intézkedés.

Őszinte lelkesedéssel ráztam meg kitünő barátom kezét s rohantam lélekszakadva egy öreg fiskálishez:

— Bátyám, kérek, mi az az 1893. XXI. t-c. 4—7?

— Tudja a mándruc! — igazított el az öreg úr — eredj, nézd meg a törvénytárban.

Elszántam rá magam, hogy bemegyek a Somogyi-könyvtárba. Bennszülött ember vagyok, szerkesztő barátom — gondolhatja, milyen elszántság kellett nekem ahhoz, hogy benézzek a bibliothékába. Na, mindegy, ha már egyszer nekilódultam, meg se állok addig. Nem kell engem félteni, nem ragad én rám se abból a sok

Majális előtt.

bolond könyvből. Denikve bementem s bevitem magammal a kalapom és a botom is: hadd lássák, hogy úr vagyok.

De volt is ám eredmény! Hárman is ugrottak, mikor kimondtam a szívem szándékát:

— Adják ide a törvénytár 1893-as kötetét!

Dobogó szívvel nyitottam föl a könyvet s fölhajtottam egy pohár vizet, mikor megtaláltam az 1893. XXI. t.-c.-et.

XXI. törvénycikk a Szerbiával kötött állategészségügyi egyezmény becikkelyezéséről.

4. szakasz. A szerb származású állatok a belföldi forgalomban a belföldi állatokkal egyenlő elbánásban részesülnek.

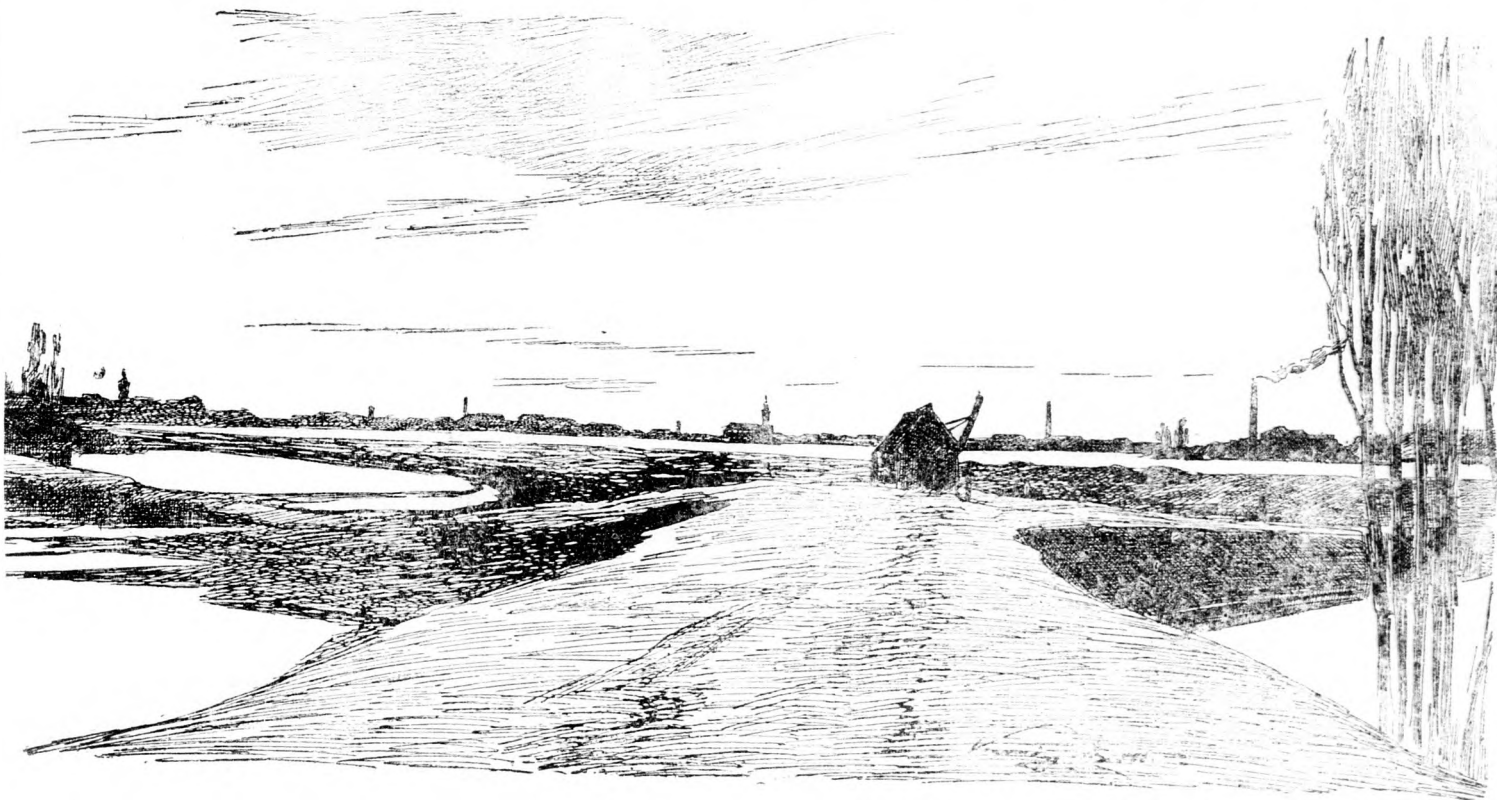
5. szakasz. Az állatbehozatal megtiltása megszűnik 40 nappal a fertőtlenítés keresztülvitele után.

6. szakasz. A fertőzéstől mentes területről hozott állatok is csak ólomzárral ellátott kocsikban szállíthatók.

7. szakasz. Ha valamely ragályos betegség egyik

APRÓSÁGOK.

A szegedi táltosok. Szegedről írja levelezőnk: A szegedi felsőtanyán az őszeszéki kapitányságon csodájára járnak két lónak, a következő eset miatt. A tanya fiatal gazdája jelentkezett a felsőtanyai plébánián és ott elmondta, hogy az ő két lova, a mióta az édesatyja átadta neki a tanyát, meg van babonázva. A távollévő főtisztelendő helyett a káplán szidta le a gazdát, hogy ne beszéljen bolondokat, a mire a gazda esküdözött, hogy igazat szól. A káplán erre egy pusztázó kíséretében kiment a tanyára. Ott a gazda jászolhoz kötötte a két lovat, abrakot tett eléjük, azután bezárta az istállót kulccsal, tolózárral, sőt be is drótozta a zárat és létrát tett az ajtó elé. A gazda azután a tanya házba hívta a tisztelendőt és pusztázót. Alig tették be maguk után az ajtót, a két ló a fejével megzörrentette a lakóház ablakát. Hogy miként jöttek ki a lovak a

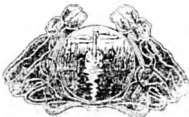
Kiöntött a viz ...

területről a másikra behurcoltatott; ez utóbbin ideiglenesen korlátozható a marhabehozatal.

Három vödör vízzel locsoltak föl s akkorára megérkeztek a mentők. Testemnek komoly baja nem származott, de lelkemre örök árny borult. Soha, soha ilyen csapást! Mindig szent tisztelettel tekintettem azokra a félistenekre, akik úgy hajigálódznak a paragrafusokkal, mint gyerek a kavicsokkal — s ime engem elítélnek 18 korona 40 fillér bírságra a cselédemen ejtett testi sértés miatt a Szerbiával kötött állategészségügyi egyezmény alapján!

Uram, megrendült bizalmam a törvénytudósokban, senki vissza nem adja többé! Sajnáljon engem, aki vagyok tiszteletreméltó barátja:

Tsatsadér János,
magánzó.

bezárt helyről, nem is sejtik. A káplán igyekezett megnyugtani a gazdát és családját. De másnap a gazda halotthalványan beállít Várhelyi József plébánoshoz, a ki aznap érkezett haza. Elmondja, hogy éjszakára is bezárta a lovakat, nemcsak bezárta, de a kocsit is az ajtó elé huzta és a lovak mégis kijöttek és megkocogtatták az ablakot. A plébános kiment a pusztázóval az őszeszéki tanyára. A szemeláltára nármás istráanggal kötötték a lovakat a jászolhoz, ő maga zárta be az istállót és alig vonultak be a lakásba, a két ló jött utánuk és megkocogtatta fejével a lakás ablakát. Várhelyi plébános kijelentette a tanyai népnek, hogy ő majd elbujik az istállóban, de a gazda azt mondja, ő már őrizte a lovakat néhány óráig, de akkor a lovak nem mozdulnak, ha embert sejtenek maguk körül. A szelidlelkű plébános intette a népet, hogy babonában ne higgyen. Megígérte nekik, hogy igyekszik megkeresni a furcsa dolog nyitját. A nép azonban mind a szomszéd tanyából, mind a községekből ezrével tódul a két ló bámulására. A derék plébános mindent elkövet,

hogy a nép ne adjon hitelt annak a bolond babonának, hogy a két lovat a hűség lelke szállotta meg és most a tanya eltávozott öreg gazdájáért hagyja el a bezárt istállót és veri a lakóház ablakát.

Életmentő katona. Gradiskában Goldfinger Fülöp nevű katona a Roggia-folyó partján sétált, amikor észrevette, hogy egy kis leány beleesett a sebes folyóba és tehetetlenül vergődik a hullámok között. Hirtelen lekapcsolta oldallegyverét, beugrott a vízbe és a tulsó parthoz úszva kimentette a gyermeket. Mire karján a leánnyal a városba ért, a város népe, amelyet a szerencsétlenül járt gyermek játszótársai fellármáztak, nagy éljenzéssel kísérte a kaszárnnyába.

Fölrát a rossz szivar ellen. Talán nincs dohányos ember széles ez országban, aki egyszer-másszor, a mikor nem szelelő szivarral küzködik, ki ne fakadt volna jó magyarosan az állami trafik ellen. Az azonban még nem történt meg, hogy egyszerre egy egész vármegye keseredjék el annyira a rossz szivar ellen, hogy hivatalos fölrátban szemébe mondja ezt a kincstárnak s arra kérje a kormányt, adjon jobb dohányt és jobb szivart az elfüstölt milliókért. Trencsénmegyéé ebben az elsőség. A megyei közigazgatási bizottság minap tartott ülésen Petrás Károly árvaszéki elnök indítványára kimondták, hogy a vármegye fölrát a pénzügyminiszterhez a dohányosok említett nagy sérelmének orvoslására.

KÉPEINKHEZ.

Kiöntött a víz... Az idén nagyon kijutott az áradásból a folyók mentén levő vidékeknek.

— Kiöntött a víz... menekülünk, mentsünk meg, amit lehet! — mondják az emberek. A nyaranta keskeny, csöndes kis folyó erei kiduzzadnak, medréből kilép, méltóságtelesen, mint valami kényur, rátelepedik mocskos habjaival a vidékre.

Majális előtt. Május, a virágnyló édes május hava a legszebb hónapja az esztendőnek. Kint a zöldben, az árnyékos berekben majálist rendeznek az emberek, mert a természet lágy ölén jobban esik a szórakozás és mulatás. Mai képünkön egy májusi ünnepségre, szórakozásra fölkészült szép asszonyt mutatunk be.

A „Független Ujság” 20. számában közölt talány megfejtése

„Esik eső, majd lesz mező.”

Helyesen fejtették meg: Gabányi Imre, Kovács László, Seress Ilonka, Koháry Mátyás, Rózsa Anna, Darvas Dezső, Pataky János, Dömötör Eszti, Szabó Illés, Kalmár Ede, Pintér Jenő, Kürti József, Kovács Katica, Vörös István, Kiss Fábiánné.

A sorshuzásnál Kovács Katica nevét húztuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

LEVELES SZEKRENY.

B. I. urnak. Egy 1200 négyszögöles hold középszerű megtrágyázására általánosságban körülbelül 160—200 q. istállótrágyát szoktak számítani. természetesen, hogy ez a helyi gazdálkodási körülményektől és legfőképpen a talaj minőségétől függ. Vannak oly vadvizes, homok stb. talajok, amelyek termőképességét csak a harmadévenkénti trágyázással lehet fentartani, ahol kevesebb, mondjuk 120—150 q. trágya is elegendő. Ahol azonban — mint közönségesen — trágyázási turnus 4—5 esztendő, ott a fenti átlagokat veheti számítási alapul.

T. A. Budapest. Ha a parcellázó mérnök felmérése egyezik a kataszterrel, úgy hiábavaló minden további méregetés. Hiba történhetett esetleg az összbirtok megsztásánál, de ez a parcellázás helyességét nem befolyásolja.

S. A. Kézdivásárhely. A földmívelésügyi miniszter a gazdasági egyesületek javaslata alapján szokott időnkint bizonyos cselédjutalmazási díjakat kiutalványozni. Tessék tehát a kérdéses cselédet a vidékbeli gazdasági egyesülethez beajánlani jutalmazás céljából.

Cs. B. Budapest. Őszkor mélyen megsztántott, erősen humuszos talajba kukoricát nemcsak hogy vethet, hanem az ilyen talajnak határozottan a kukorica a legmegfelelőbb veteménye és az őszi mély szántás csak elősegíti a kukorica fejlődését. Műtrágyát adni kukorica alá a mi nézetünk szerint fölösleges, hanem tessék a növénytermesztési kísérleti állomás tanácsa szerint mindig az őszi vetés alá trágyázni thomassalakkal és kálival. Megjegyezzük, hogy a thomassalak hatása több évig tart és a helyi kísérletezések alapján kell arról meggyőződést szereznie, hogy e műtrágyázást hány évi időközökben ismétlje.

Molnár Vendel urnak. Jószív sorsjegyei nem nyertek. Azért nem izentünk hamarabb, mert a huzás csak május 15-én volt.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 május 23.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 70—148 K., vidéki borjúhús 140—150 K., sertéshus 140—150 K., szalonna füstölt 136—148 K., szalonna, olvasztani való 120—136 K., hárj 156—160 K., sertésszár 154—156 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 140—180 K., hazai sonka 140—200 K. szalámi 380—400 K.

Baromfifélék: ————— K., rántani való csirke 180—240 K., sütni való csirke 280—360 K., kacsa, hizott ————— K., lud, hizott 140—180 K., pulyka, hizott ————— K. páronkint. Vágott hizott liba ————— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 150—300 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 1950—2060 K. Rozs 150—K-tól 1560 K-ig. Arpa 1450 K-tól ————— K-ig, jobb minőségű K-tól—K-ig. Zab 1610—1650 K. Tengeri 1250————— K. **Teavaj:** (centrifugált) 300—360 K., főzővaj 240—280 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 30—50 fillér.

Tojás: bácskai 67—67 K., erdélyi apróbb áru ————— K. ládánként (1440 drb). Apadt ————— K., meszes ————— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 560—650 K., rózsas 420—500 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ————— K., mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	2820	2720	2580	2480	24—	2320	21—	1920	1350

Takarmányvásár. Réti széna 520—960 muhar 960—1040 zsupszalma 560—600 alomszalma 300—400

A „Független Ujság”-ban megjelent képek lemezeit kölesön adja a kiadóhivatal.

Legjobb tejfőző a BALTIK

BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részesül mindenütt elismerésben, mert a legtökéletesebb és legmodernebb tejfőző, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, sz. rencesétségek eleje véttetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIK RADIATOR

készíti a legjobb és legtisztább vajat.

Szenzációs találmány.

(Lásd ismertetőt a »Köztelek« 70-es számá an.)

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi-szeperatorokról irt bírálatunkat.

Baltik Separator Részv.-Társ.

magyarországi vezérképviselése

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körút 8. szám.

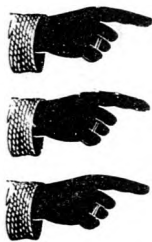
TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

ifj. Kovács József Orosháza

Magyar házi-ipar. Magyar termények. Söprük, szatyorok, gyékények, börbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

ifj. Kovács József Orosháza

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrásy-ut 49. (Octogon-tér.)

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisítástól és figyeljünk a védjegyre.

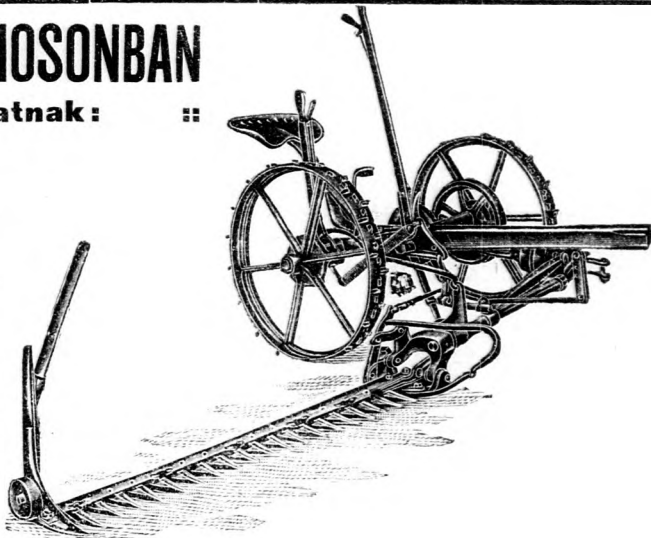
Minden zsák ólomzárval és tartalomjelzéssel van ellátva.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyára által MOSONBAN

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPALÓESZKÖZÖK, Columbia Cultivátorok, HERRMANN-kapálók, LAASS-rendszerű kapálógépek. Burgonyamivelő eszközök, SZÉNAGEREBLYÉK, SZÉNAFORGATÓK

OSBORNE kévekötő- és marokrakó-aratógépek, fűkaszálo-gépek stb. stb.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a. Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukezióokra

melyek idei első sorozata f. évi
július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.340.— kor.
Tartalékok	-----	764.780.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.
1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	59.243.65 kor.

Biztosítások elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfelelőségű egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legökéletesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségeselt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő

minőségben legolcsóbban szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.